

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Mayer Jenő.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32— K
Félévre — — — 16— K
Negyedévre — — 8— K
Egy héra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 145 szám.

Szerda, június 27.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurazott távirati jelentéssel. —

Békevágy Franciaországban.

A görögországi helyzet. — Az oroszországi felfordulás.
Forradalmi hírek Spanyolországból.

Békevágy Franciaországban.

Budapest, június 27. Genéből táviratozzák:

Párisi lapokból kitűnik, hogy Franciaországban a hírlapok sorából fellángol a békevágya és olyan háborus fáradtságot áruznak el, mint még soha. Clemenceau, Hervé, Rousset naponta éles hangú cikkekkel irnak az idegen polgárok ellen, akik forradalomra lázítanak és a katonákat a háboru ellen izgatják. Hihetetlen, hogy a kormány tovább tűrje a békepropagandát, mely a fronton elhasapódzott. Leveleket kaptam a frontról — írja Hervé —, amelyben komolyan azt írják, hogy Franciaországban forradalmat kell csinálni, mint Oroszországban. Hivatalos helyről azzal nyugtatják meg a forrongókat, hogy ősszel amerikai csapatok fogják felváltani a franciákat. A radikális lapok már most követelik, hogy az angolok vegyék át a front egy részét és a fáradt francia csapatok egy részét váltsák fel.

Görögország. — A franciák megszállják Athént.

Budapest, június 27. Athénből táviratozzák:

Vasárnap reggel a franciák a város különböző pontjait megszállták. Az ideiglenes kormány Szalonikiból Areosba költözött. Az ideiglenes kormány csapatai Prevesben partra szállottak.

Az új görög kormány.

Budapest, június 27. A Havas-ügynökség jelenti Athénből:

A Zaimis kormány lemondása folytán a Venizelos kabinet eskütétele kedden, vagy szerdán lesz.

Görögország az entente mellett.

Budapest, június 27. A Reutter-iroda jelenti Athénből:

Venizelos javasolni fogja, hogy Görögország csatlakozzék az ententehez.

Az oroszországi zavarok. — Fellázadt hadosztály.

Budapest, június 27. A Kölnische Zeitung jelenti:

Legujabban az orosz lapok részletes jelentést hoznak egy orosz hadosztály lázadásáról.

Ukrainában polgárháboru készül.

Budapest, június 27. Stockholm-ból táviratozzák:

Szentpétervári jelentések szerint, Ukrainában polgárháboru várható. Kiewben nagyszabású tüntetések folynak, amelyben nagyszámu katonaság is részt vesz. A főútvonalakon Moszkva elleni harcra lázító beszédeket tartanak.

Spanyolország.

Budapest, június 27. Madridból táviratozzák: A Havas-ügynökség jelenti:

A minisztertanács tegnap elhatározta az alkotmánybiztosítékok felfüggesztését.

Spanyolország forradalom előtt.

Budapest, június 28. A Daily Mail jelenti:

A spanyol felkelési mozgalmat csak pillanatra sikerült elnyomni. Minden percben kitörhet a forradalom, amely elsöpréssel fenyegeti a dinasztiát. Az ellenzéki pártok a legelső kínálkozó alkalmat megragadják a köztársaság kikiáltására.

Lloyd George beszéde.

Budapest, június 27. Londonból táviratozzák:

Lloyd George pénteken Glasgowban nagy beszédet tart a háboruról és a szövetségesek hadicéljairól.

A corki zendülés.

Budapest, június 27. Londonból sürgönyzik:

A szombati corki zavargások igen komoly jellegűek voltak. A sinnfeinek a várost egész nap hatalmukban tartották. A tömeg rombolni kezdett, a rendőrség feltűzött szuronnal megtámadta a tömeget, amely közáporral és revolverlövésekkel fogadta őket, úgy hogy a rendőröknek vissza kellett vonulniok. Végre katonaság érkezett, amely a rendet helyre állította.

Svájc. A szövetség tanács külügyi bizottságot alakított.

Budapest, június 27. Bernből táviratozzák:

A szövetség tanács mai ülésén elhatározták, hogy a szövetség elnökét megbizzák a politikai ügyosztály vezetésével.

Egy újabb berni jelentés szerint Ador Gusztáv szövetségi tanácsosra bízta a politikai ügyosztály vezetését.

Budapest, június 27. Bernből táviratozzák:

A szövetség tanács mai ülésén egy külügyi bizottságot küldtek ki, amely Schalters elnökből, Calowdar alelnökből és Ador szövetség tanácsosból áll.

Konferencia a béke érdekében.

Budapest, június 27. Bernből jelentik: A múlt héten Bernben a hadviselők, semlegesek és 29 szövetségnek kiküldötti konferenciát tartottak, amelynek alap gondolata a békés kulturmunka helyreállítására törekvő erők egységes békeakcióra való egyesítése. A konferencia egyhangulag visszautasította Wilson kísérletét, hogy Németország és a monarchia belső politikai ügyeibe beavatkozzék.

Grimm Róbert nyilatkozata.

Budapest, június 27. A berni Tagwacht munkatársa beszélgetést folytatott Grimmel, aki kijelentette előtte, hogy nem követett el semmiféle tisztességtelen, erkölcstelen, vagy a szocializmussal nem összeegyeztethető cselekedetet. Nemcsak a békének, hanem az orosz forradalomnak is használni akart.

A képviselőház ülése.

A tegnapi délutáni ülés.

Budapest, június 27. A képviselőház tegnapi délutáni ülésén Mihályi Tivadar a nemzetiségi párt álláspontját fejtegeti és az indennitást elfogadja.

Utána Richter János szólalt fel, támadja Vázsonyit, majd a munkapárt szerepéről beszél, végül pedig a választásoknak a háboru alatt való elrendelésének veszedelméről szól.

Beck Lajos a háboru pénzügyi tartalmáról beszél. Szerinte a munkapártnak nincs joga szigorú kritikára, mert a volt kormány a kölcsönöket nem fordította gyümölcsöző befektetésekre.

Desbordes Ernő abban a reményben van, hogy a munkapártot semmi sem tántoríthatja meg egységében és velük van minden tisztességes magyar ember azokkal a törekvésekkel szemben, hogy a magyar alkotmányba

„Legujabb“ hireink folytatása a negyedik oldalon van.

A görög tragédia.

Irta: Emo Descovich.

Az ántánt, mikor felkészült a Dardanellák megtámadására, felszólította Görögországot is, hogy vegyen részt a vállalkozásban. A görög vezérkari főnök azonban katonai okokból elnevezte ezt, nagy bosszúságára Görögország akkor legtekintélyesebb politikusának, Venizelosnak, aki mindenáron háborúba akarta kergetni hazáját. A király tudta nélkül behívta az angolokat és franciákat az országba, mikor a konstantinápolyi hóditó hadjárat kudarcot vallott. A belső nehézségek és a hazaárulás féltelmes következményei Görögországra nézve annyira ismeretesek, hogy nem is kell tovább időznünk e kérdéseknél. A nép nemsokára fölismerte a krétai zugprókátor ephiaitesis jellemét és hívei szétoszlottak, mint a tavaszi hó. Az egész ország Konstantin király mellé sorakozott, aki biztos kézzel kormányozta az állam hajóját és a legnehezebb viszonyok közt, amelyek közt királynak valaha is kormányoznia kellett, félig türethető életet biztosított országának és megmentette a világháború borzalmaitól. Hogy milyen sors érte volna Görögországot, ha Venizelos tanácsára hallgatott volna 1915-ben, a szalonikii expedíció idején, azt Szerbia, Montenegró és Románia sorsa világítja meg legjobban. A görög nép törhetetlen hűségével halálra meg Konstantin egyedül helyes politikáját. E hűségtől semmivel sem lehetett eltántorítani. Az éhségblokádot, a hajórablást türelmesen elviselte és minden újabb erőszak — például az 1916 december elsején megkísérelt államcsíny — csak szorosabbra fűzte az uralkodó és a nép kötelekeit. A görög-macedonai köztársaság Venizelos elnökelete alatt nem az illető területek lakosságának óhajására, hanem Sarrail hadseregének nyomása alatt történt. A görög szigetek elválása csak az angol és francia csapatok által való megszállásuk következménye volt.

1917 február 1-én bekövetkezett a Földközi-tenger elzárása. A tengeraltjárók tevékenysége igen súlyos helyzetbe sodorta Sarrail hadseregét. Az ántánt ennek következtében újabb kényszerítő rendszabályokhoz nyúlt. Attól tartott, hogy Konstantin király a görög nép és a hadsereg elkeseredése miatt kénytelen lesz a keleti hadsereg elvonulását — vereség esetén — megnehezíteni. Ezért a leg-erősebb eszközök alkalmazásával kierőszakolta, hogy a görög haderő vonuljon a Peloponnésusba. Ezzel a Sarrail-hadsereg háta fölzsabdult, általános helyzete azonban — más okokból — még rosszabbodott. Az utánpótlás akadályai szinte a végtelenségig növekedtek. Az élelmiszerekkel való ellátás is egyre nehezebben ment, úgy hogy javarészt a földhalmozott készleteket kellett fölhasználni. Ekkor Görögország éléskamrájában, Thessaliában igen kedvező termés ígérkezett. Ezt el kellett kaparítani. A görög nép óriási felháborodással látta, hogy az ántánt intézkedései ugyszólván teljesen elvágják az élelmiszerbehozatalt. Attól kellett tartani, hogy a görög hadsereg sietve a drága gabonaföldek védelmére fog sietni. Az ántánt gyors cselekvésre szánta magát. Olaszország megszállta Janinát, amelynek a balkáni háborúban való meghódításához a görög hadsereget és vezérét Konstantin királyt dicsőséges emlékek fűzték. Francia és angol hajók vonultak Athénbe, a korinthis öbölbe, csapatok szálltak partra és Venizelos megvásárolt seregei a keleti hadsereg részeivel Thessalia ellen vonultak. A görög népet a szó teljes értelmében a megsemmisülés fenyegette. A népek szabadságának és az emberi jogoknak előharcosai elhatározták éhínséggel való kiirtását. Menedékül csak egy utat engedtek: a király letételét. A király erre lemondott. A nemeslelkű uralkodó tragédiája, akinek minden gondja csak népének üdve volt és aki az egyedül helyesnek látott utról nem akart letérni, minden érző ember szívét megrendíti. De talán még retentőbb a görögység tragédiája. Az ántánt először gonoszul megkárosította gazdasági életét, most pedig állami függetlenségét fenyegeti pusztulással. Ez még nem elég. Nemzeti egységét is szét akarja tépni. Görögország egyik része az áruló Venizelos igáját nyögi, a

másikat megszállták a gyűlölt olaszok. A szigetek ezen kívül még a franciák és angolok is osztoznak és most gyarmatukká akarják nyomorítani az egész görög szárazföldet. A férflakosságot aztán majd fegyverbe kényszerítik és beosztják a Sarrail-hadseregbe, hogy vérevel megsejtelje meg a nép bukását. De nemcsak Hellas állami élete van halálra ítélve. Az egyes lakosok gazdasági jövője is. A görög kereskedő a Földközi-tenger keleti részén nem egyszer győzelmes vetélytársa volt a francia, olasz, de főként az angol kereskedőknek. Kereskedői képességeit mindenütt elismerték. Hát most már nem dolgozhat önállóan Tevékenységének egyik hajtóerejét megölték a kereskedelmi hajók elrablásával. Anglia épp olyan eredményesen kihasználhatta volna e hajók szállítási képességét, ha tisztességes arakat fizetett volna a görög hajózárságoknak. Ehelyett inkább rabolt. Már akkor nyilvánvaló volt, hogy az ántánt, de főképp Anglia, mindenáron el akarja pusztítani a görög kereskedelmi versenyt. A valamikor önálló és dolgos görög kereskedő ezentúl angol vállalatok szolgálatába kell hogy erejét állítsa: nem lehet többé ur, csak szolga. Az ántánt rabszolgává akarja nyomorítani a hellén népet, amely pedig igazán szebb sorsot érdemelt. Mikor Konstantin király Wilson elnökhez fordult oltalomért, akinek ajkáról mindig az emberiség felszabadításának méze csurog, Wilzon meg sem hallgatta. Amerika most nyíltan az ántánt mellé állt. Látnivaló ebből is, mit kelljen értenünk ellenségeink hangzatos jelszavain. Görögországot irgalmatlanul eltiporják. Sötét sors távlatai feketednek a görög nép felé, amelynek most már csak reménye van: a központi hatalmak győzelme, amely meghozhatja a fölzsabadulást e kegyetlenül meggyötört népek. Ez a remény nem lehet csalóka. Az ántánt végső szorultságának egyik döntő bizonyítéka éppen a Görögország ellen való eljárása.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések június hó 26-ikáról.**
A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

A vezérkar főnöke jelenti:

Keleti és délkeleti harctér:

Változatlan.

Olasz harctér:

Június 25-én császárvadászok és a nyugatgalicai 57. számú gyalogezred részei alapos előkészítés után a leghatásosabb tüzéségi tá-mogatással vitéz szívós harcban teljesen visszafoglalták a Sugana-völgytől délre fekvő határgerincet és az ellenség kezében levő állás-részeket. Legénységünk vitéz magatartásán az ellenség minden ellentámadása megheiusult. Itt körülbelül 1800 foglyot, köztük 44 tisztet szállítottunk be.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: Az arevonai mentén a tüzéség helyenkint nagy löszerpazarlással harcolt egymás ellen. A gyalogsági állások ellen csak egyes szakaszokon irányult a tűz és többnyire felderítő előretörések előkészítése céljából, amelyek többször árokharcokra vezettek. A német trónörökös hadserege: Vauxelloisnál június 21-én és 22-én lefolyt harcok óta szilárdan kezünkben lévő árkokat a franciák erős tűz alatt tartották. Élénk tüzharc után a franciák a Hurtebize majortól északra megtámadták azt a magaslati állást, amelyet nemrég elfoglaltunk. Az ellenség nagy veszteségei ellenére, amelyeket rohamhullámai tüzésünkben szenvedtek, csak néhány helyen hatolt be vonalainkba, rögtön megindított ellentámadásunk legnagyobb részt kivetette őket. A tüzéségi tevékenység tiszta időben az Aisne és a Champagne arevonai más helyein is élénk volt. Tahuretől délre

egyik rohamcsoporthoz vállalkozása a szándékolt eredménnyel végződött. Albrecht württembergi herceg hadserege: Nincs különös esemény. Riechthofen báró kapitány a két utóbbi napon légi harcban 54, 55 és 56-ik, Albenröder hadnagy pedig tegnap a 30-ik ellenfelét győzte le.

Keleti harctér:

Lucktól délnyugatra, valamint a Styre és a Dnveszter között az élénk harci tevékenység tart. Többször elűztünk orosz portyázó osztagokat.

Macedon arevonai:

A helyzet változlan. Előéri ütközetekben a bolgárok fölényben maradtak. — Ludentdorff.

— **Kinevezések a vármegyénél.** Dr. Dellimánics Lajos Torontálvármegye főispánja dr. Horváth Kálmán és dr. Kamenszky Árpád vármegyei aljegyzőket tiszteletbeli főjegyzőknek nevezte ki. Ugyancsak kinevezte a főispán báró Tallián Jenő joghallgatót, közigazgatási fogalmazó gyakornokká s egyben tb. szolgabíróvá, aki szolgálattételre a törökkanizsai főszolgabírói hivatalhoz osztatott be.

— **A képviselőházi könyvtár új igazgatója.** Mint értesülünk a képviselőházi könyvtár igazgatójává a napokban dr. Plechl Bélát, városunk szülöttét nevezték ki. Örömmel közöljük e hirt, mert ismerve dr. Plechl képzettségét, univerzális tudását, nagy nyelvismeretét, meg vagyunk győződve arról, hogy új állásában a hozzáfűzött fokozott várakozásoknak is meg fog felelni.

— **A hadikölcsön eredménye Nagybecskerekben.** A tegnapi nappal telt le a VI. hadikölcsön jegyzésének határideje. A nagybecskereki pénzügyetárnak a most zárult hadikölcsönre összesen 8,436.150 koronát jegyeztek és ezen jegyzett összeg az egyes intézetek között a következőképen oszlik meg: Osztrák magyar bank fiókja 3000 K, Nagybecskereki takarékpénztár 2,241.650 K, Torontáli takarékpénztár 1,557.550 K, Központi Hitelösztözet 2,469.750 K, Torontáli Agrárbank 146.800 K, Nagybecskereki Népbank 502.500 K, Közgazdasági Bank 1,284.700 K, Ipar és kereskedelmi bank r.-t. 204.850 K, Szerb takarékpénztár 4050 K, Postatakarékpénztár 21.300 korona.

— **Beiratások a felsőkereskedelmi iskolában.** A helybeli m. kir. állami felsőkereskedelmi iskolában a jövő iskolaévre szóló beiratások július hó 2, 3 és 4-én vannak, mindenkor délután 9 órától kezdődőleg. Az igazgatóság ezután is felkéri a szülőket, hogy a felvételhez szükséges okmányokat, mint keresztlevél vagy születési levél, továbbá a középiskola 4 osztályáról szóló bizonyítvány, valamint újraoltási bizonyítvány, okvetlenül mutassák be. A felvételi díj 10 korona.

— **A megyebeli malmok hadikölcsönjegyzése.** A Torontálvármegyében levő malmok a Haditermék részvénytársaság nagybecskereki kirendeltsége útján a most zárult VI. magyar hadikölcsönre különböző pénzügyetárnak 1,516.200 koronát jegyeztek.

— **A manillapótló, köveket zsinogot az alispáni hivatalban nyert információink szerint a vármegye alispánja az egyes községek szükséglete alapján már megrendelte és az a gyárban már ekspedíció alatt van. A gyár a kitöltött mennyiséget gyorsárúként és közvetlenül az egyes községeknek küldi, úgy hogy az néhány napon belül mindenhol megérkezik. Eppen ezért sürgetéssel ne forduljon senki az alispáni hivatalhoz.**

— **Ösztöndíj vidéki hírlapíróknak.** A dr. Brájer Lajos által, hős halált halt fia: ifjabb Brájer Lajos emlékére létesített alapítvány 1917. évi 100 koronát kitevő kamataira pályázatot hirdet a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének elnöksége. Az ösztöndíjért pályázhatnak azok a fiatalabb vidéki hírlapírók, kik

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Csütörtökön, június hó 28-án két előadás: este fél 7 és fél 9 órakor. Pénteken, június 29-én négy előadás: 3, 5, 7 és fél 9 órakor.

A sorozat ötödik része!

HOMUNCULUS.

Leszámolás az emberiséggel. Dráma 4 felvonásban. A főszerepben Olaf Fönss és Fridrich Kühne.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Csütörtökön, június 28 an egy előadás:
este fel 9 orakor, rendezes helyarakkal

A zenész szerelme.

Dráma három felvonással.
Főszereplő: Erna Morena.

Gyönyörű kísérő műsor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Jön! A falu rossza. Jön!

Eredeti magyar színmű 5 részben.

Helyárak. Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f., II. hely 60 f., III. hely 40 f.
Rendés: páholyülés 120K, I. hely 1—K, II. hely 80 f., III. hely 50 f.

állandóan foglalkoznak közgazdasági kérdésekkel és ezen munkásságukat bizonyító egyik, hírlapokban már közzétett, cikket a V. H. O. Sz. elnöksége címére (Budapest, Szemere-u. 6. II.) bezárólag 1917. évi július 15-ig kell beküldeni. Az ösztöndíj odaítélése tárgyában a V. H. O. Sz. igazgatósága dönt.

— **Köszönet.** Özv. Tóth Györgyné, korcsmárosné, férje elhunyt alkalmából 50 koronát adományozott a nagybecskereki pinceregyletnek, mely összegért köszönetet mond az elnökség.

— **Ujabb hadikölcsönjegyzések.** A megyei hitelszövetkezetről még mindig jelentkeznek olyanok, kik hazafias érzésük és saját vagyoni érdeküktől egyaránt ösztönözve hadikölcsönkötvényeket jegyeznek. Az utóbbi napokban az alábbi jegyzések történtek: Schäfer József 20.000, Bogner Etel és testvérei, Guttmann Mór és Matics Julianna egyenként 10.000, dr. Maszalic Ferencné 9000, Bence Miksa 8000, Löbl Nándor és Lajos 6400, Wahl Jakab, Heller Dávid, Kardos Lipót és Palásthy Imre egyenként 5000, Birg Ananka és Margit 4300, Zachariás Józsika, Julia, Mariska, Margit, Ilona, Könyves Kálmán egyenként 4000, Veliakov Perszida 3500, Leth Terézia 3000, Straub József, Karádi György, Idvorean Valér, Géczy Józsefné és Kárász György egyenként 2000, Vevéri Sándor 1500, Klein Károly Péterné, Kokron Margit, Dienstl Emmi, Grosz Mártonné, Kovács Margit, Kaszás Sándorné, Vragovics Imre, Popovics Dusan, Tabacszi Milán, Jaminitzky Antal, Gruisz Sándor egyenként 1000, Popov Velinka 800, Nikel István 600, Kállai Ferenc 550, Magyar Piri, Adám Ferenc, ifj. Bogcha Márton, Risztin Dusan és Blum János egyenként 500, Józsika Milica és Danica, Vahl Aurélie, Richard és Hilda egyenként 400, Gardinovaeski Milán 300, Halasz Ferenc, Veréb Zoltán, Sindelmann Sándor és Weiterschan Péter egyenként 200, Tóth János Imre 100, Stefanovics Lyuba 50 koronát jegyzett.

A hitelszövetkezet saját számlájára 100.000 koronát jegyzett, ezzel az általa eddig jegyzett, hadikölcsönök összege 900.000. koronára emelkedett.

— **Fej- és gyomorfájás, pépes szájiz, émelygés, fölbőgés, valamint hányásra vagy hasmenésre való hajlandóság esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz kiméletesen keresztülöblíti a gyomrot és a bélcsatornát, előmozdítja az emésztést és növeli a munkakedvet.**

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára! Hadsegélyező Hivatal főpénztára, Képviselőház.**

— **Katonaotthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2—9 óráig.**

A vármegye közállapotai.

Az alispán jelentése a favaszi közgyűléshez.

Nagybecskerek, június 27.

Katonaügy.

A háboru súlyos követelményei az emberanyagának a hadrakelt sereg szükséglete szempontjából további pótlását igényelték. A lefolyt felévi időszakban is a katonaiügyi igazgatás teendői a további sorozások u. n. népfőlkéltői b. mutatószemlék körüli teendőkre szorítottak.

A honvédelmi miniszter ur 24400/1916. eln. sz. körrendeletével az 1892—1898. évbéli szüetési népfőlkéltésre kötelezettek újabb összirásat és negyedizbeni bemutatászemlék elé leendő állítást rendelte el. Ezek a szemlék a vármegye területén 1917. évi január hó 8-tól kezdődőleg január 20-áig terjedő időben folytak le és a fegyveres szolgálatot alkalmasnak találtak időközben külön hirdményi felhívás folytán még január 29-én be is vonultak.

Majd az 1899. évbéli születési népfőlkéltésre kötelezettek összirása és szemlézése rendeltetett el mint amely legfiatalabb korosztálybeliek első ízben kerültek eme rendelkezésben bemutatászemle-bizottságok elé. Az erre vonatkozó szemlék a törvényhatóság területén 1917. évi január hó 29. és február hó 10-ike közötti időben folytak le és az ezek során fegyveres szolgálatot alkalmasoknak találtak március hó 10-én hirdményi felhívás következtében bevonultak.

Ezt követőleg 1917. január havában az 1872—1891. évfolyambeli korosztályi népfőlkéltésre kötelezettek és az eddigi szemléken alkalmatlanoknak talált népfőlkéltők összirása és újabb negyedizbeni sorozása, illetve bemutatászemle-bizottságok elé állítása rendeltetett el, amely szemlék a vármegye területén február 26. március 19-ike közötti időben folytak le.

Az ezen szemlék során besorozottak közül a fiatalabb korosztály 1887—1891. évfolyambeli 16-án, míg az idősebb korosztály 1886—1872. évfolyambeli, kiknek az eredetileg szintén április 16-ára tervezett bevonulása részben közgazdasági, részben és főképp azonban mezőgazdasági okokból időközben külön rendelkezés alapján elhalasztott, de május hó 14-én fegyveres szolgálatot hirdményileg behívtak és tényleg be is vonultak.

Meg kell említenem a szemlékkel kapcsolatban azt is, hogy március havában a honvédelmi miniszter ur a legidősebb korosztály 1867—1871. évfolyambeli népfőlkéltésre kötelezettek ismételt összirását és sorozások, illetve bemutatászemle-bizottságok elé állítását szintén elrendelte. Az összirás már is megtörtént a szemlék most folynak s a tervezetek szerint május hó 25-ig fognak befejezést nyerni.

A honvédelmi miniszter urnak 4100/1917. eln. számú rendelkezése folytán az összes felmentések revíziója szintén elrendeltetett; e munkálatok még folyamatban vannak.

Elrendelte továbbá a honvédelmi miniszter ur az összes lovak és járművek ismételt összirását, mely immár meg is történt, valamint az 1912. évi LXIX. t.-c. alapján fogantatandó lóosztályozást a hadsereg lószükségletének további biztosítására. A lóosztályozás egyes járásokban még folyik.

Nagyobb mennyiségű személyes és dologi hadiszolgáltatás kiemelése lefolyt felév folyamán az 1912. évi LXVIII. t.-c. alapján a vármegye területéről nem történt, egyes kisebb méretű igénylésektől eltekintve, amelyeknek kielégítése a vármegye lakosságának eddigéleg igen fokozott mértékben történt igénybevétele tekintetében azonban ezuttal már sok nehézségbe ütközött. Hogy mily számottevő teljesítményei vannak különben ezen a téren vármegyénknek, arra vonatkozólag csak az előző háboru felévi jelentéseimben foglalt számszerű adatokra utalhatok.

Közélemezés.

Jelentésem bevezető részében utaltam arra, hogy a közigazgatási hatóságok teendői a háboru menete és tartama szerint fokozato-

san rendszeresebbé és intenzivebbé lesznek oly tereken, melyekre azelőtt alig, vagy egyáltalán nem terjedt ki a hatásköre. Ilyen mindenek fölött az élelmezés kérdése.

Soha súlyosabb feladat nem nehezedett még e szervezet vállaira. A rendelkezésre adott készletek oly csekélyek, hogy a megszorítással megállapított fejkvótának egy ötöd-része jut csak vármegyénkben az ellátatlan egyéneknek.

Az Országos Közélemezési Hivatal elnöke ugyanis a vármegye ellátatlanjainak eredetileg 30 waggonban megállapított ellátmányát le-szállította 24 waggonra. Ez az apadás fordított arányban áll az ellátatlanoknak az ellátási évad előre haladtával folytonosan, legutóbb már rohamosan növekedő számával. A hatóságok tehetetlenek azokkal szemben, kik termelt, vagy vásárolt készleteiket időnek előtte elfogyasztották. A fennálló rendelkezések alapján ez utóbbiakat megbüntetjük ugyan, de kénytelenek vagyunk őket ugyanekkor a hatóság által ellátandók sorába felvenni. A vármegye területén ma 75000 ellátatlan egyén van, ezek fejenkénti egy havi ellátmánya 3200 gramm liszt. Figyelembe kell itt venni azt, hogy az ellátás, illetve elosztás rendjének megállapításánál korántsem volt szabad a számtani felosztás legkényelmesebb módját választanom, hanem tekintetbe kellett vennem egyrészt a városi lakosság nehezebb megélhetését, tekintetbe kellett vennem a háborus évek korábbi tapasztalatait és különösen azt, hogy melyek azok a vidékek, járások, hol a lakosság táplálkozása intenzivebb kerti művelés, burgonya és hüvelyes vetemények termelése által némileg pótolhatja egyéb tápanyagokkal a megszokott és oly nehezen nélkülözött kenyér hiányát. Ebből következik, hogy egyes vidékek lakosságának ellátatlan hányada havonként, fejenként 1.5—2 kilogramm lisztet kap. Ennek következménye az a bucsujárás, mely a községhezakhoz, főbirói hivatalokhoz és a vármegye székházához seregelteti az éhezéssől panaszkodókat. Ami intézkedés, levelezés, sürgönyözés, személyes közbenjárás elképzelhető volt, megtörtént a baj orvoslása érdekében, sajnos, kevés eredménnyel. Az Országos Közélemezési Hivatal részéről következetesen az a válasz érkezett mely szerint a vármegye lisztcontingense a készletek terjedelméhez mérten nem emelhető. Legutóbb a május 15-től június 15-iki hónapra sikerült 1 waggon tengeri és 1 waggon buzaliszttal többet kieszközölni, ami azonban a liszt nagy hiánnyal szemben csak kicsiny enyhítést jelent a már sajnos tapasztalható nélkülözéseknél.

Ami a kiutalt készleteknek a fogyasztási helyhez juttatását illeti, e tekintetben a Haditermény Részvénytársaság itteni kirendeltsége részéről mindenkor a legmesszebbmenő előzetekenyésre találtunk. Annak vezetői fáradságot nem kímélve, teljesítik kiutalásaink szerint a dispoziciókat. Ha ennek ellenére mégis itt-ott hiányok jelentkeznek az csak a rendszer nehezességében rejlik és a vasutaknál tapasztalható szállítási akadályokban leli magyarázatát.

Az Országos Közélemezési Hivatal elnökének utalványa alapján az elmúlt félévben 400 métermáza babot osztottunk ki részint azon községek lakossága között, melyekben a nagy szárazság miatt ebben nagy hiányt tapasztaltunk, az élelmiszerszükség enyhítésére, részint a hadifogolytartó uradalmak között.

A szilvaközpont által rendelkezésünkre adott 221 mm. szilvát átlag kilónként 3 koronáért hoztuk forgalomba. A Haditermény Részvénytársaság útján nyert 50 mm. éfűgét átlag 7 korona 50 fillérért adtam át az igénylő főszolgabíráknak. Legutóbb 120 láda citromot, 36 mm. kávé, 100 kg teát közvetítettem el ugyancsak a főszolgabírák és polgármesterek útján.

(Folytatjuk.)

— **Könyveket a haretérről Küldjünk könyveket és folyóiratokat a haretérré. A könyveket és folyóiratokat a Torontai megyei Közművelődési Egyesület készségegel továbbítja.**

Miként a jóbarát bajtól, veszedelemtől megóv, igazi házi áldás a valódi

Brázay sósborszesz

Ne fogadjunk el utánzatokat!

Ne fogadjunk el utánzatokat!

Legujabb.

— Folytatás. —

becsempésszék azon elemeket amelyek alkalmasok arra, hogy a magyar nemzet egységét kikezdjék. A Fejérvári kormány idejében az általános választói joggal a nemzeti követeléseket akartak eltemetni, ma pedig ugyanazzal elakarják temetni a nemzetet, lángbaborítani az országot. A választójogot örökre nem lehet levenni a napirendről, mert ha azt ma megadják ezreknek, akkor holnap milliók fogják követelni. Az indemnitást 4 hónapra elfogadja. A vitát holnap folytatják. Ülés vége nyolc óraker.

A mai ülés.

Budapest, jur. 27. A képviselőház ülését délelőtt 11 óraker nyitja meg Szász Károly alelnök. Figyelmezteti a képviselőket, hogy a házszabályok értelmében az indemnitás tárgyalásának mai negyedik napján a szónokok csupán félórát beszélhetnek.

Kovácsy Kálmán különösnek találja, hogy a munkapárt, amely eddig a nemzetiségek mellett volt, most egyszerre ellenük fordul.

Pescha Miklós pártönkivüli a bírák és állami alkalmazottak helyzetének javítását követeli.

Pop Csicsó viszont tiltakozik a személyét ért támadások ellen.

Utána Huszár Károly a néppárt megbízásából visszautasítja Tisza István ajánlatát a választójog kérdésében.

Ezután Lukács László szóialt fel és bejelenti a Háznak, hogy a munkapártból kilépett, miután Tisza választójogi álláspontjával nem ért egyet. Lukács László egy félórát beszél és miután a félóra elteltével az elnök figyelmeztetése dacára is tovább beszélt, az elnök megvonta tőle a szót.

Nagy földrengés.

Budapest, június 27. Bécsből, Pólából és Budapestről egyszerre jelentik, hogy a szeizmografiai készülékek távoli katasztrofális földrengést jeleztek.

Nyiltér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Nyilatkozat.

A Nagybecskereken felderített „Zsirpana-mával” kapcsolatban kijelentem, hogy az ügyben állítólag érdekelt Graf Mórral — aki egyébként egy címre érkezett ajánlott levelet is felbontott jogtalanul — nem vagyok azonos.

Nagybecskerek, 1917 június 27.

Graf János
a Torontálmezei Gazdasági
Egyesület könyvelője.

Híába!

mégis csak a „Vadászat és Állatvilág” a legjobb, legolcsóbb képes vadászati szaklapja az országnak; az egyetlen tökéletes baromfi-, galamb- és házi-nyul-tenyésztési képeslap pedig — a „Szárnyasaink”. — Mutatványszámokat díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, IX. Ferenc-körut 34.

Van szerencsém az igen tisztelt hölgyvilágnak szives tudomására hozni, hogy bécsi házamtól a legujabb

MODELL-BLUZOK

Etamin-szővetből megérkeztek és megfelelő áron kaphatók. Selyemkosztümekek, valamint tavaszi- és nyári ruhák műhelyemben legmodernebb kivitelben, mérték után szabott megrendelésre készítettetnek.

Kitűnő tisztelettel:

WEHNER ANNA nőruha-terme
Kinzsl-utca. (Club kávéház.)

A Szegedi Kereskedők

Egyesületének Deákinternátusa

felvesz az 1917/18. tanévre polgári-, közép- és felsőkereskedelmi iskolai tanulókat. Jó ellátás, gyakorlatias nevelés és gondos felügyelet a tanulmányokra, biztosítva.

Évi ellátási díj K 1000.—.

Igazgatók: Lakos Soma és Bayer Nándor felsőkereskedelmi iskolai tanárok. — Prospektust kívánatra küld Paul Adolf gondnok, Szeged, Fodor-u. 33. sz. (Saját ház.)

A helybeli cs. és kir. tartalékkórházban ápolónők

vétetnek fel, kik annakidején a vöröskereszt-ápolótanfolyamot elvégezték, vagy a háboru tartama alatt hosszabb ideig mint önkéntes ápolónők egy katonai kórházban működtek. —

Díjazás naponta 5 korona.

Bemutakozás f. hó 28-án d. e. 9 és 11 óra között a tartalékkórház gazdasági hivatalában, törvényház, II. emelet, 76. számú ajtó.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy f. hó 13-án Ócsanád községből megfutamadott 1 drb 2 éves vasderes kanca és 1 drb 2 éves sárga kanca, kis csillaggal, egyik első lába hibás. Elfogatás esetén értesítést kér

Ócsanád, 1917. évi június hó 20-án

Ócsanád község előjárósága.

Kereskedelmi Irodal-
teendőkben jártas
férfi vagy női
munkaerő
lehetőleg azonnali
belépésre kerestetik

Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével „Munkaerő” jellegre a kiadóba.

Kezdő
irodakisasszonyt
keresünk mielőbbi belépésre.

Ajánlatok „Kezdő” jellegre a kiadóba.

Eladó házak!

Nagybecskereken a Deák Ferenc-Magyar- és Hadzsits Lázár-utca sarkán levő 299/11. számú ház a mellette levő 298/10. számú két Deák Ferenc-utcai házzal együtt, 578 □-öl beltelken, szabad kézből eladó. —

Sővebbet a sarokházban a tulajdonosnál.

Perjámos község előjárósága.

1460—1917.

Hirdetmény.

Perjámos község bérbeadja a tulajdonát képező következő ingatlanait:

1. Hungária szállodát,
2. Községi nagyvendéglőt,
3. Marosi kocsmát

a Perjámos község tanácstermében 1917. évi július hó 21-én d. e. 10 óraker tartandó nyilvános szóbell árverésen.

A bérlet kezdete: 1917 szeptember 1-eje. Tartama: az 1. és 2. alatti tárgyra nézve 6, a 3. alatti tárgyra 3 év.

Árverési feltételek, kikiáltási ár stb. a közs. jegyzői irodában megtudhatók.

Perjámos, 1916. évi június hó 21-én.

Községi előjáróság.

Szerkesztőség
Nagybecskerek
utca 1., hová a
lemi részét il
den közlemény

Kiadóhiva

Pleitz Fer. Pál
nyomdája Na
rek, Zápolya-u.
a hirdetések, el
és a lap szét
vonatkozó fels
intézendők.

Nagybecsk

Budapest
táviratokat
Tenger
tettek 21.700

Budapest
sürgönyzik:
tegnap este
A harcte
érségünk ág

Budapest
pétervárról
A mun
nos kongre
el, amelybe
gesnek tart
miután a
hadviselők
lönbékét, v
nak. A bé
vetnek az
E célból
vetséges és
államok kü
pétervárre
mányrak,
nyerje a sz
revizióját
harcképes
offenzivára
mása az o
ményezné
ban kizáró
pontból le

Budapest
ból sürgö
Hir s
nokának s
ták, hogy
a várost s
azonban
legénysége
dobta, m
A Rusija
tette, hog
mert roko